735/05

Den 7. november 2005 blev i sag nr. 63.948:

xxxxxxx xxxxx
xxxxxxxx xx xx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring med ret til certifikattabspension i Danica Pension, klager ved sin advokat over at selskabet ikke vil anerkende, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3. Endvidere klages over selskabets forrentning.

Selskabet har forud for indbringelsen for Ankenævnet for Forsikring vurderet, at klagerens erhvervsevne som stewardesse var nedsat til under 1/3, da hun den 1/4 2003 fratrådte sin stilling. Selskabet har på den baggrund bevilget præmiefritagelse og certifikattabspension, svarende til 20% af klagerens løn i 5 år. Selskabet har endvidere udbetalt Loss off license-sum.

Selskabet har imidlertid afvist, at klagerens generelle erhvervsevne er varigt nedsat i dækningsberettigende grad.

Selskabet har efter sagens indbringelse for nævnet og efter indhentelse af en ny lægeerklæring ved skrivelse af 31/5 2005 anerkendt, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 50% men ikke med 2/3. Selskabet har på denne baggrund tilkendt klageren ydelser svarende til 50% af hendes tidligere løn. Selskabet har med tilbagevirkende kraft udbetalt differencen mellem de tidligere udbetalte 20%, og de efterfølgende aner-

kendte 50%. Selskabet har betalt renter fra 14 dage efter modtagelsen af lægeerklæringen. Selskabet har endvidere betalt advokatomkostninger.

Tvisten for nævnet vedrører spørgsmålet om, hvorvidt klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3, og hvorvidt selskabet skal forrente det udbetalte differencebeløb med tilbagevirkende kraft til månedlig forfaldsdato.

Klageren har i henhold til overenskomst ret til løbende udbetaling af 50% af sin løn, hvis hendes erhvervsevne nedsættes til mellem halvdelen og 1/3. Hvis erhvervsevnen nedsættes til under 1/3 har hun ret til løbende udbetaling af 70 % af sin løn.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1962 og uddannet jordemoder og siden uddannet stewardesse. Den 4/1 2002 udfyldte og underskrev hun en ansøgning om helbredsbetingede ydelser. Af ansøgningen fremgår, at hun siden 1998 har arbejdet i fleksjob på grund af en kronisk mavelidelse, collitis ulcerosa. Om sygdomsforløbet er angivet, at det startede med hyppige toiletbesøg, smerter i maven og derefter blodtilblandet afføring. Det fremgår videre, at hun den 24/10 2001 blev sygemeldt på grund af stress og maveproblemer.

Selskabet indhentede yderligere lægelige oplysninger, og modtog således den 30/5 2002 erklæring dateret 8/5 2002 fra speciallæge i intern medicin og gastroenterologi J.A. Af erklæringen fremgår bl.a.:

"**Helbredstilstanden siden sommeren 2001:**

Ad proctitis:

Fra højst 1-2 afføringer dagligt, aldrig blod eller slim.

Ad colon irritabile lignende symptomer:

Har siden flere år tilbage haft colon irritabile lignende symptomer med tendens til oppustethed, rumlen og meget luft. Symptomerne bliver forværret under skiftende arbejdstider.

Ad psykiske symptomer:

3. 63.948

Arbejder som stewardesse … I forbindelse med … flyulykken, var patienten stewardesse på flyafgangen efter ulykken. Har efter denne episode ikke været i stand til at genoptage sit arbejde.

…

Indtryk

Patientens helbredstilstand er stærkt påvirket af … ulykken. Patienten er betydeligt mere nervøs end tidligere. Har også flere colon irritabile lignende symptomer. Proktitten virker dog rimeligt i ro.

De colon irritabile lignende symptomer og proktitten er ret påvirkelige af patientens skiftende arbejdstider, belastninger samt også mangel på ordnede toiletforhold under arbejde som stewardesse.

Har ofte måttet undertrykke sin defækationstrang under flyture. I den forbindelse frarådes det, at patienten genoptager sit arbejde som stewardesse. Patientens helbredstilstand muliggør dog, at hun kan klare et arbejde på jorden, fx som instruktør eller underviser. I den forbindelse vil man i begyndelsen anbefale nedsat arbejdstid."

Speciallæge J.A. har i et tillæg dateret 12/9 2002 til erklæringen anført:

"Siden midten af 1990'erne haft colitis ulcerosa, hovedsagelig med proctitis. Sygdommen blusser op ved fysisk og psykisk belastning. Arbejder som stewardesse, hvor kombinationen af dette arbejde samt pludselig afføringstrang kan være besværlig og ubehagelig. Har allerede 50% fleksjob (50% mistet arbejdsevne) og har været dette i 4 år pga. colitis ulcerosa. I forbindelse med sit arbejde som stewardesse, haft 2 nære ulykker, hvor den seneste var … flyulykken. Har derfor været sygemeldt siden 08.10.01.

Disse hændelser samt tarmsygdommen colitis ulcerosa er ikke forenelig med arbejdet som stewardesse.

Samlet vurderes patientens arbejdsevne betydeligt mere nedsat end de 50% patienten allerede har på fleksjob, så den samlede arbejdsevne vurderes nedsat til mindst 2/3."

4. 63.948

Af erklæring dateret 2/12 2002 fra neuropsykolog H.V.M. fremgår:

> "Patientens primære intellektuelle ressourcer og aktuelle kognitive niveau vil isoleret set hverken forhindre hende i at færdiggøre sin psykologuddannelse eller håndtere et erhverv. Derimod synes den største begrænsende faktor at være en mave/tarmlidelse med symptomsværhedsgrad tæt associeret til hendes psykiske funktion. Såfremt patienten opstartes i et erhvervsmålrettet forløb skønnes det konstruktivt at hun tilknyttes en psykologisk case-manager, der kan rådgive i forbindelse med de reaktioner der nødvendigvis vil opstå."

Ved skrivelse af 14/4 2003 meddelte selskabet klageren, at hun var berettiget til udbetaling, idet hendes certifikat var inddraget. Selskabet udbetalte på den baggrund engangssummen på 500.000 kr., bevilgede præmiefritagelse samt løbende udbetaling svarende til 20 % af klagerens løn i perioden 1/4 2003 og 5 år frem. Selskabet var dog af den opfattelse, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad.

Ved bevilling af 1/1 2004 fik klageren bevilget fleksjob som jordemoder. Løntilskuddet var 50% og om skånehensyn er i bevillingen anført:

> "AMLs [klageren] arbejdstid er nedsat med 50 %. Vagterne fordeles således:
> 1 uge med 2 vagter, næste uge med 3 vagter. Det er vigtigt at der er en fridag mellem vagterne. Ingen vagter over 8 1/4 time. Ingen nattevagter."

H. Kommune har i skrivelse af 22/4 2004 over for klageren bekræftet, at klageren efter endt orlov genoptager sit fleksjob med 2/3 refusion. "Refusion ændret fra 50% til 2/3 på grund af helbredssituationen."

Med henblik på at vurdere, om der var sket en forværring af klagerens helbredsmæssige tilstand ønskede selskabet, at klageren gennemgik en ny speciallægeundersøgelse, hvilket klageren indvilgede i.

Af erklæring dateret 23/2 2005 fra speciallæge i intern medicin i medicinsk gastroenterologi S.K. fremgår:

5. 63.948

"Social anamnese

…

Herefter blev ansat på H. Sygehus, som jordemoder, initialt med en 50% arbejdsreduktion. I løbet af 3 mdr. udvikler pt. recidiv af sin sygdom. Hertil behandlingskrævende forhøjet blodtryk. På nuværende tidspunkt er pt. ansat som jordemoder, arbejder på vikarbasis ½ år ad gangen. Har 1/3 arbejdsindsats, 2/3 arbejdsnedsættelse.

Har aktuelt 2 ugentlige vagter á 16 timer.

…

Aktuelle

Pt.'s tarmsygdom er ikke i ro. Har et meget vekslende afføringsmønster, ofte udtalt luft, oppustethed og rumlen i abdomen. Har daglig lette diffuse abdominalsmerter, nok mest udtalt tværs over øvre del af abdomen og strækkende sig ned i venstre side mod venstre fossa iliaca. Der er intermitterende blod i afføringen. Defækerer 1-6 gange dgl. Stress i enhver form forværrer pt.'s symptomer, mens en rolig livsførelse samt diætetisk behandling hjælper.

Pt. har endvidere gået til akupunktur og zoneterapi, har indtryk af at der er let effekt heraf også.

Pt. følges på medicinsk/gastroenterologisk afdeling, F. Sygehus.

…

Konklusion

Pt.'s sygdom - colitis ulcerosa - er så vidt man kan se veletableret. Der har været tale om pankolit med affektion af hele colon. Initialt har behandling med systemisk prednosolon været nødvendig. Siden har pt. ikke fået endelig profylaktisk antiinflammatorisk behandling fast, men anvendt supp. Pent-asa á 500 mg ved behol.

…

I hele dette forløb har pt.'s erhvervsanamnese været vanskelig. Det har vært vanskeligt at tage vare på arbejdet som stewardesse med en diare-sygdom, som ikke har været i ro.

Herudover har det heller ikke været muligt for pt. at passe et … arbejde på jorden.

Endelig er arbejdet som jordemoder jo også meget stressende og der er meget beskedne toiletforhold på patientens arbejdsplads.

Pt.'s sygdom har ikke på noget tidspunkt i længere tid været fuldstændig ro.

Man kan naturligvis håbe på, at den nu opstartede antiinflammatoriske profylaktiske behandling har effekt, men flytter næppe pt. over i en helt anderledes, mere stabil kategori.

Hertil kommer at de netop foretagne biokemi af den 28.1.2005 viser, at pt. har behandlingskrævende myxødem.

…

Det er således på nuværende tidspunkt svært helt at afgøre, hvor erhvervsaktiv pt. kan blive. Under alle omstændigheder har denne patients sygdom det ikke godt med arbejdsmæssig stress.

Diagnose

colitis ulcerosa (sårdannende tyktarmsbetændelse)

myxoedema (nedsat stofskifte)."

Selskabet tilkendegav herefter i skrivelse af 31/5 2005 til nævnet:

"På baggrund af erklæringen fra S.K. vurderer Danica Pensions medicinske lægekonsulent, at A.M.s generelle erhvervsevne har været nedsat med mellem 1/2 og 2/3 siden udbetalingens start 1. april 2003. Danica Pensions lægekonsulent vurderer ikke, at A.M.s generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere. Begrundelsen for dette er, at hun har en colitis ulcerosa, og trods behandling er hun generet af daglige diareer. Hun har ikke kunnet fungere som stewardesse, men godt i andet erhverv, som jordemoder i aftenvagt 2 x ugentligt. Aftenvagt er generelt, men ikke altid, mere fredeligt end dagarbejde. Generelt giver stress (f.eks. på grund af arbejdet) øgede symptomer ved denne lidelse. Erhvervsevnen er nedsat, men kunden demonstrerer, at arbejde under mere rolige forhold lader sig gøre."

Klageren har ved sin advokat over for nævnet gjort gældende, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3.

Vedrørende forrentning har advokaten i skrivelse af 6/6 2005 til nævnet anført:

"Som det fremgår af min skrivelse af 17. august 2004 til Ankenævnet for Forsikring og efterfølgende skrivelse af 23. september 2004, bilagt skrivelse til Danica Pension af

samme dato, er speciallægeerklæringen af 23. februar 2005 alene indhentet af Danica Pension for at chikanere min klient og for at give dem en undskyldning for at ændre den tidligere trufne forkerte afgørelse.

Efter min opfattelse er der intet nyt i den nye speciallægeerklæring i forhold til de tidligere speciallægeerklæringer (jf. bilagene til min klage af 24. april 2004). Min klient er således berettiget til forrentning jf. forsikringsaftalelovens § 24 fra det tidspunkt, hvor Danica Pension burde have truffet den korrekte afgørelse. Det vil sige, at hver af de nu udbetalte månedsbeløb bør forrentes fra det tidspunkt, hvor de burde have været udbetalt og frem, til de rent faktisk bliver udbetalt."

Selskabet har over for nævnet fastholdt, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 50% men ikke med 2/3.

Vedrørende rentespørgsmålet har selskabet i skrivelse af 4/7 2005 til nævnet anført:

"Adv.fm. M.H. gør endvidere gældende, at A.M. har krav på yderligere renter af udbetalingen. Danica Pension har på baggrund af speciallægeerklæringen fra S.K. ændret afgørelsen, og endvidere betalt renter 14 dage efter modtagelsen af lægeerklæringen i henhold til FAL § 24. Først efter modtagelsen af lægeerklæringen har Danica Pensions lægekonsulenter været i stand til at vurdere sagen. I lægeerklæringen resumeres sagen, og vi har fået en afklaring af, hvor syg hun er. Det har ikke, via de øvrige lægeoplysninger, vi har modtaget, været muligt at få en konkret afklaring af dette."

Erhvervsevnetab er defineret således i forsikringsbetingelserne :

"**Længerevarende tab af erhvervsevne**

…

Forsikredes erhvervsevne anses for længerevarende at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder."

8. 63.948

Nævnet udtaler:
Nævnet finder navnlig på baggrund af speciallægeerklæringen af 23/2 2005, at der ikke er grundlag for at antage, at klagerens generelle erhvervsevne varigt er nedsat med 2/3. Nævnet finder endvidere ikke grundlag for at kritisere, at selskabet først har betalt renter af forhøjelsen af ydelsen som sket.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen